

HISTORISK SAMFUND FOR SYDØSTJYLLAND

Nyhedsbrev november 2020

På grund af Covid-19 situationen og restriktioner med forsamlingsforbud over 10 personer aflyses november måneds arrangementer i regi af Historisk Samfund for Sydøstjylland. Arrangementerne søges afviklet i 2021. Hos samarbejdspartnere og kulturinstitutioner i Sydøstjylland er der endvidere usikkerhed om afviklingen af arrangementer, og medlemmer af foreningen opfordres til at orientere sig ift. arrangementer hos den enkelte kulturinstitution/arrangør.

Foredrag: De fem onde år i Horsens - AFLYST

Torsdag den 5. november 2020 kl. 19.00

Foredraget med Christian Rimestad sætter fokus på begivenhederne 1. maj 1945, da Horsens uofficielt blev befriet, på selve befrielsen 5. maj 1945 og på tiden derefter. Desuden vil foredragsholderen lægge op til debat: Hvad tænker vi om besættelsen nu 75 år efter? Har årene dengang - før de fleste af os var født - stadig betydning? Eller er det kun fortid? Foredraget holdes i samarbejde med Horsens Kulturhistoriske forening.

Sted: Foredragssalen, Horsens Bibliotek, Tobaksgården 11, 8700 Horsens

FOREDRAG og DEBATARRANGEMENT: Hvordan er Vejles bygningsmæssige kulturarv sikret gennem de sidste 40 år; hvordan blandes gammelt med nyt? - AFLYST

Torsdag den 12. november 2020 kl. 19.00-21.30

Foredragsholdere: Tidligere stadsarkitekt Henrik Stjernholm og byrådspolitiker Morten Kristensen, SF.

Henrik Stjernholm fortæller om sit mangeårige arbejde med bevaring af Vejles bygningsmæssige kulturarv og byudvikling i øvrigt. Henrik Stjernholm giver et oplæg om byfornyelsen i 1980'erne, Vejle Kommuneatlas fra 2000, og Arkitekturguide Vejle fra 2017, som han er forfatter til. Henrik Stjernholm mener, at langt det meste, der er bygget og anlagt i Vejle Midtby de sidste 30 år, er holdbart på langt sigt, og at det er grundlaget for den levende midtby, vi har i dag. Vejles arkitekturpolitik fra 1997 - den første i Danmark - har spillet en stor rolle i den fortælling. Byrådsmedlem Morten Kristensen SF fortæller om, hvordan han, som medlem af Teknisk Udvalg, har taget stilling til bevaring af kulturarv eller nye projekter. Hvordan debatteres det i Teknisk Udvalg og til byrådsmøderne? Er det muligt for ham både at fastholde sit partis linje, eller må SF ved andre lejligheder vise sig fra en lidt mere pragmatisk side? Og som et stadig varmt debateme, har Godsbanebygningen længe været et hedt debateme.

Mødet arrangeres i samarbejde mellem Historisk Samfund for Sydøstjylland og Vejle Amts Folkeblad.

Sted: Vejle Amts Folkeblad, Bugattivej 8, 7100 Vejle

FOREDRAG: Salige er de døde - AFLYST

Tirsdag den 17. november 2020 kl. 19.30

Historiker og Ph. D. Jannie Uhre Ejstrud giver en introduktion til de forskellige dødkulturer i Fredericia 1650-1920, herunder de indbyrdes problemstillinger, der ledte op til, at nogle trossamfund blev en del af den fælles Assistenskirkegård og andre ikke. I Fredericia levede reformerte, jøder og lutheranere side om side i en tid, hvor der ellers ikke var religionsfrihed i Danmark. De kulturelle og religiøse forskelligheder mellem trossamfundene kom ikke blot til udtryk i det daglige, men også ved de helt store skelsættende begivenheder i det enkelte menneskes liv - herunder døden. Begravelseskultur, ritualer og mindekultur fortæller

meget om en befolknings værdier og idealer. Hvad sker der, når disse værdier og idealer i en befolkning er forskellige?

Foredraget afvikles i samarbejde med Fredericia Museums Venner.

Sted: Trinitatis Sognegård, Danmarksgade 61, 7000 Fredericia

KULTURTILBUD FRA KULTURINSTITUTIONER I SYDØSTJYLLAND

FOREDRAG: Spionage i Sønderjylland 1864-1920

Onsdag den 11. november 2020 kl. 19.00-20.00

Var H.P. Hanssen i al hemmelighed spion for den danske hær og måske endda Generalstabens topspion i Berlin - den mystiske "Agent Z"? Kristian Bruhn, historiker og museumsinspektør, fortæller om de tidligere hypoteser og reder trådene ud. Foredraget vil give et overblik over den spionage, der fandt sted i Sønderjylland i perioden og forklare, hvordan spionagen blev finansieret og ledet, og hvad formålet var. Derudover skal det selvfølgelig afsløres, hvem de sønderjyske spioner var, og hvilke teknikker de benyttede sig af for at kunne operere i det skjulte. Der er begrænsede pladser, og der skal bæres mundbind/visir, når man ankommer og forlader arrangementet.

Sted: Christiansfeld Centret, Nørregade 14, Christiansfeld

Pris: 50 kr. pr. person. Billetter kan reserveres i Christiansfeld Centerets butik, ved personlig henvendelse, pr. telefon på 7979 1773 eller centeret@christiansfeld.dk

FOREDRAG: Den sønderjyske skole 1920-1933

Onsdag den 25. november kl. 19.00-20.00

Indførslen af den danske skole i Sønderjylland er sidenhen blevet kaldt Genforeningens bedste gave, men selvom det måske var en gave, var den på ingen måde nogen let sag at indføre det danske skolevæsen i Sønderjylland. I dette foredrag vil historiker Louise Klinge give indsigt i de mange store og mindre udfordringer, der var forbundet med etableringen

af den sønderjyske skole. For hvordan gjorde man rent praktisk den sønderjyske skole, der havde været tysk i årtier, dansk?

Sted: Christiansfeld Centret, Nørregade 14, Christiansfeld

Pris: 50kr. pr. person. Billetter kan reserveres i Christiansfeld Centerets butik, ved personlig henvendelse, pr. telefon på 7979 1773 eller centeret@christiansfeld.dk

UDSTILLING: Kongerækken med Jim Lyngvild – Dragter, Dramaer og Danmarkshistorie.

12. JUNI 2020 - 3. JANUAR 2021

Udstillingen tager udgangspunkt i en række portrætfotos, som Jim Lyngvild har skabt til sin seneste bog Danmarks konger og dronninger fra Gorm til Margrethe II. Ved hjælp af rekonstruerede historiske dragter og smykker, giver Lyngvild fortidens konger og dronninger et nutidigt ansigt, der får dem til at fremstå levende for os i dag. Udstillingen består af en række scenarier med danske konger og dronninger som hovedpersoner, der enten befinder sig i skelsættende historiske begivenheder, til fest på de bonede gulve eller i de private gemakker, hvor dagligdagens små og store dramaer udspiller sig. Alle weekender mellem 10 og 16 vil du kunne møde medlemmer af kongerækken. Gæsterne vil bl.a. kunne møde Christian 4. på en af hans utallige svireture i København, men bliver også indbudt til maskebal anno 1711 på Koldinghus, hvor den 40-årige skørtejæger Frederik 4. første gang møder den purunge adelsfrøken Anna Sophie Reventlow, som han senere gifter sig med til venstre hånd, mens han stadig er gift med Dronning Louise til højre hånd.

Sted: Koldinghus 1, 6000 Kolding

Pris: Voksne: 125kr, studerende: 65kr. Gratis for alle under 18 år. Også gratis ved forevisning af årskort. NB! Der kan være ventetid for at komme ind i udstillingen, men du kan i mellemtiden se resten af museet. Medbring egne høretelefoner.

JUBILÆUMSUDSTILLING: En by skifter stadig ansigt – 50 år med Koldingbogen

7. SEPTEMBER 2020 – 22. NOVEMBER 2020

I 1970 så den første Koldingbog dagens lys. Det var ikke tilfældigt. Det var samme år, hvor 9 sognekommuner blev lagt sammen med købstaden Kolding og blev til Kolding Kommune. 37 år senere – i 2007 – satte en ny strukturreform en tilsvarende ændring i det kommunale landskab i gang. Gennem alle årene – på nær et enkelt – og frem til i dag – er Koldingbogen blevet udgivet. Kolding by er blevet betragtet både indefra og udefra – og de andre land- og byområder, som gennem tiden har skulle etablere en ny identitet i en ny kommunalpolitisk ramme, har også gennem Koldingbogen markeret, hvor både grænserne og det fælles kan udpeges. I fem årtier har Koldingbogen således været et prisme på byens – og kommunens – historie og historiefortælling. Det markerer Kolding Stadsarkiv sammen med Museet på Koldinghus og Kolding Bibliotek i en særudstilling i Historisk Værksted på Kolding Bibliotek, under titlen ”En by skifter stadig ansigt”. Ordene stammer fra tidligere borgmester Peter Ravn, som indledte forordet til den allerførste Koldingbog i 1970 med dem.

Udstillingen åbner mandag d. 7. september 2020 kl. 15:00 og markerer samtidig åbningen af Historisk Værksted 2.0, der er rykket fra Bryggeriet i kælderens til 1. sal på Kolding Bibliotek. Kulturudvalgsformand Jesper Elkjær holder åbningstalen.

Pris: Gratis

Hvor: Historisk Værksted på Kolding Bibliotek.

NY Udstilling om Slaget ved Fredericia 6. juli 1849

Udstillingen fortæller historien om det berømte slag ved Fredericia – udfaldet den 6. juli 1849, der gav en sejr til danskerne over slesvig-holstenerne under Treårskrigen og stadig fejres hvert år i byen. I udstillingen kan museets gæster både se, høre og opleve den fængende historie om Slaget ved Fredericia den 6. juli 1849. I Egum Møllelade fortælles historien om generalstaben, der ledte slaget i 1849. Udfaldet fra Fredericia var en militærstrategisk genistreg, og i udstillingen præsenteres generalernes modige beslutninger og deres færden under slaget. Man kan også se mindepladen over det afsluttende krigsråd afholdt aftenen før udfaldet i juli 1849. Ved at scanne QR-koderne kan børn vække generalerne Bülow, de Meza og Rye til live. I Nørremarksladen kommer man helt tæt på soldaterne fra 1849 Gennem plancher og lydfortællinger fortæller danske soldater om deres prøvelser og bedrifter under slaget, mens de oprørske slesvig-holstenerne fortæller deres side af sagen. I udstillingen kan børn opleve livet som soldat anno 1849 i et primitivt soldatertelt og skrive breve hjem med rystende beretninger fra feltlivet. Fredericia var belejret og blev bombet i flere måneder op til 6. juli-slaget, og i udstillingen fortæller borgere om deres frygt for belejring og plyndringer efterhånden som de slesvig-holsteneske tropper voksede i styrke omkring byen. Hør og læs øjenvidneberetninger om de heftige bombardementer af byen, der tvang borgerne til at forlade hus og hjem. Du kan også selv som besøgende træde ind i historien og tage en selfie i en af Fredericias udbombede gader i Fredericia i 1849 – hvis du tør!

Sted: Bymuseet, Jernbanegade 10, 7000 Fredericia.

Pris: Gratis entré

SÆRUDSTILLING: MÆNDENE PÅ SYGEPLEJESKOLEN

3. NOVEMBER – 29. NOVEMBER 2020

Søndag den 3. november er der premiere på den nye sæson af "Sygeplejeskolen" på TV2 Charlie og TV" Play. Dansk Sygeplejehistorisk

Museum er konsulent på produktionen fra manuskripterne bliver skrevet, og har også været med på optagelserne af flere af de kliniske scener i serien. Derudover har museet leveret alle de sygeplejetering, man ser i skyllerummet, på stuerne osv. Der skal virkelig meget til at fylde hylderne i et helt skyllerum. Serien er fiktion, og en del af handlingen ville ikke have fundet sted i virkeligheden. Men SF Studios, som har produceret serien, har gjort sig meget store anstrengelser for, at indretning, inventar og genstande er fra tiden. Da den ydermere er optaget på nogle nedlagte afdelinger på Sct. Hans Hospital, kan det næsten ikke blive mere autentisk. Særudstillingen fortæller to historier: Den "rigtige" historie baseret på solide kilder, og historien om museets rolle i produktionen af serien.

Sted: Dansk Sygeplejehistorisk Museum, Fjordvej 152, 6000 Kolding.

Pris: 50 kr., 35 kr. for medlemmer af HSSØ.

SÆRUDSTILLING: FLORENCE NIGHTINGALE 200 ÅR

1. JUNI – 29. NOVEMBER 2020

Den 12. maj 2020 ville Florence Nightingale være fyldt 200 år. Vi ser på myten, symbolet og den historiske person. 'The Lady with the Lamp', 'Englen på Krim' og 'Barmhjertighedens Engel'. Florence Nightingale har mange tilnavne, som tegner billedet af en engleagtig kvinde, der blid og selvopofrende lindrede de syge soldaters lidelser. For mange står hun som fortaler for og symbolet på, at sygeplejen er et kald, der bærer lønnen i sig selv. Men er dette en korrekt beskrivelse af grundlæggeren af den moderne sygepleje? Den nuværende pandemi har gjort Florence Nightingale mere aktuel end nogensinde. Hun var en fremsynet pioner inden for håndvask og hygiejne, en benhård statistiker og victoriansk mønsterbryder. På Dansk Sygeplejehistorisk Museum går vi bagom myten og ser på, hvad hun egentlig stod for, og hvad hun udrettede.

Sted: Dansk Sygeplejehistorisk Museum, Fjordvej 152, 6000 Kolding.

Pris: 25 kr. i skolernes sommerferie, efterfølgende 35 kr. for medlemmer af HSSØ.

SÆRUDSTILLING: DATAKRAFT

10. JULI 2020 – 22. FEBRUAR 2021

Kulturmuseet Spinderihallerne i Vejle fortæller historien om computerens indtog i fritiden og arbejdstiden. I kan glæde jer til en udstilling fyldt med retrokonsoller, hulledamer, laserdisks og Vejles første computer (eller i hvert fald noget af den, ellers ville der ikke være plads til andet). Som optakt til udstillingen blev der på Kulturmuseets hjemmeside og Facebook indsamlet fortællinger om folks første møde med computere. Det overvældende antal fortællinger, der kom ind, er en god indikator for, hvad publikum kan forvente sig af udstillingen: Nostalgiske tilbageblik og en forundring over, hvor hurtigt udviklingen er sket, der nok skal skabe snak på tværs af generationer. Der er langt fra Atari til Astralis. Og langt fra Dos til Dropbox. Men alligevel har mange af os oplevet det hele i vores levetid. Særudstilling Datakraft sætter i perioden 10. juli 2020 til 22. februar 2021 fokus på den moderne teknologis påvirkning af nutidens mennesker.

Sted: Kulturmuseet Spinderihallerne, Spinderigade 11, 7100 Vejle

Pris: Gratis adgang

SÆRUDSTILLING: Genforeningen i Christiansfeld

7. FEBRUAR - 23. DECEMBER

Kom og oplev "Genforeningen i Christiansfeld". Udstillingen tager dig på en tidsrejse tilbage til de begivenhedsrige dage i 1920 med den intense kamp om stemmerne og selve afstemningen i Christiansfeld. "I kan tro, at der var en fest", lyder det i et personligt brev skrevet kort efter afstemningsdagen den 10. februar. Ud over de personlige beretninger rummer udstillingen genstande, fotos, postkort og afstemningsplakater fra perioden, der kulminerede med Christians X's berømte ridetur over

grænsen ved Frederikshøj lige nord for Christiansfeld den 10. juli. Oplev medaljer, nåle, lysestager og platter prydet med Dannebrog og "Kette Kryds" som Kongen kaldes på sønderjysk. I hele juli måned er der mulighed for at gå i "STEMMEBOKSEN", en installation fra Kolding Stadsarkiv. Stemmeboksen zoomer ind på almindelige mennesker, som levede i grænseområdet 1864-1920, og deres historier.

Sted: Christiansfeld Centret, Nørregade 14, 6070 Christiansfeld

Pris: Gratis